

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj IV.

V sredo 8. Maliga serpana 1846.

List 27.

Vrednost žen.

(Poleg Šilerjeve pesmi: Die Würde der Frauen).

Zene pošujte! Sadé nam umetno
Cvetlice rajske v živetje posvetno,
Sladke ljubezni napletajo vez;
Pod zagrinjali navade ljubljive
Krasniga čutljeja plamene žive
Skerbno redijo z ročico nebes.

Vedno čez resnice mejo
Vhaja moža divja moč;
Misli v begu se ženêjo
Strasti skoz viharno noč.
Silno grabi v daljne kraje,
Nikdar sito serce ni;
Čez podnebja temne graje
Za obrazam sanj puhti.

Ali prijazno s pogledam mikečim
Kažejo žene svarivši bežčim
Umno nazaj na sedajnosti tir.
Zvesto se šege sramljive deržijo,
V materni hiši pohlevni živijo
Hčere pobožne prirodnosti zmir.

Vražno moža je hotenje;
Z razmetavno silo vrè
Trinog divji skoz življenje
Brez prevdarka semtertje.
Kar napravi, spet razdjava,
Nikdar želj ne spi prepír,
Nikdar, kakor hidre glava
Zmir odpada, rase zmir.

Ali za slavo ponižniši vnete
Žene naberajo migleja cvete,
Pridno redijo jih mile skerbí,
Prostiši v svojim ograjenim djanju,
Ter bogatejši, kot on o spoznanju,
In o neskončnosti pevske moči.

Terd, ošaben, sam si dosti,
Ledostuden duh možá
Živonagnenja sladkosti,
Cen ljubezni nepozná;
Duš izmembe ne poštuje,
Solze so mu sramna stvar,
Clo življenja bor okuje
Terdo serce terši kar.

Alj kot od zefira vdarjene mično
Strune còlske zapojejo lično,
Ženi se vsmiljena duša zbudi.
V persi jo zbòde podoba težave,
Serce ji dvigajo misli poprave,
Rôsa nebeška v očeh se bleši.

Ojstro med možmi kraljuje
Mesto pravde sile dlan,
Z golim mečem Scit pričuje,
Urno vsužen je Perzán.
Poželenja plam togotno
S poželenjem bije se,
Rjove svade hrup strahotno,
Kjer ljubav bežala je.

Alj previzáje z besedo prosečo
Žene pogasnejo zdražbo gorečo,
Žezlo dostojnosti jim je govór.
Vadijo sile, ko snujejo vražno,
V lepi podobi objeti se snažno,
Zvesto, kar para se, družijo v zbor.
J. Koseski.

Reja lanú in pripravljanje prediva po nemški Vestfaljski šegi. *)

Častiti bravci Novic vedó, de je gosp. B. Pihler poslal mojstra českiga predenja Ignacija Kisevetra v imenitno Aderbaško predivnico na Českim, de bi se tukaj lanoreje, godenja lanú in pripravljanja prediva izučil. Kiseveter se je v ti učilnici dobro obnašal in si častni poslovni list zaslužil. Nazaj pridši je gospodu Pihlerju celo ravnanje natanjko razložil in gosp. Pihler je potem kmetijski družbi tole naznanje dal:

Kakó na Vestfaljskim lan sejejo.

Vestfaljska šega lan sejati in obdelovati je sploh enaka naši domači, s tem razločkam,

de Vestfaljčanje vse dela z veliko veči skerbjo in natančjostjo opravljajo. Vestfaljčanje orjejo lanu sploh po čevlji, clo do poldruziga globoko, in vsi terdijo verno, če se globokeje orje, boljši je. Sejejo ga kakor pri nas. Sejano laneno seme polahkama povlačijo in zadelajo, potem ga pa s kamnatim ali sicer težkim lesenim valejem silno močno povlačajo, de je njiva ko pod. Takó obdelani lan práv veselo raste, kar gosp. Pihler tudi iz lastne skušnje poterdi, ki je letašnje spomlad ravno takó z lanam ravnal. Sicer nimajo Vestfaljčanje nobenih posebnih ravnil z njim, kakor tudi pri nas ne; samó o pletvi imajo plevice veliko veliko skerb, de ga ne pomečkajo ali ne poceptajo.

Kakó na Vestfaljskim lan godijo.

Pride čas, de je lan godán, je treba drugači ravnati, če hočes práv tanjciga in ličniga pre-

*) Ta sostavek oznanimo po storjeni obljubi 21. lista letašnjih Novic. Vredništvo.